

Concept verslag werkgroep Edustandaard IAA

Aanwezig: Antoinette Erdmann (Dotcomschool, VDOD), Bram Gakeer (OCW, voorzitter), Roel Rexwinkel (SURF-net), Freek Nabuurs (Cito), Sir Bakx (Surfmarket), Erwin Reinhoud (Kennisset/Bureau Edustandaard).

Afwezig: Tine de Mik (Studielink), Frits Bouma (DUO), Jan Bartling (SaMBO ICT), Brian Domisse (Kennisset, PO/VO raad)

Datum en locatie

25 september 2017, 14:00-16.30 uur, SURF-net , Utrecht

Agenda

1. **Proces**
 - a. Voorstelronde
 - b. Introductie: aanleiding, scope, doel, deliverables en proces
2. **Een gemeenschappelijke IAA (beeld)taal**
 - a. Kaders
 - b. Begrippen
3. **Aanpak bij inventarisatie van kansen en knelpunten**
 - a. Creëren overzicht: Het IAA landschap
 - b. Creëren van inzicht in knelpunten en kansen: Cyclisch proces gebruikmakend van IAA patronen.
 - c. Doorkijk naar rapportage: Een voorbeeld met toepassing van patronen
4. **Afsluiting**
 - a. Bespreken van aanpak, vervolgspraken en inplannen bijeenkomsten

1. Proces

Na een voorstelronde wordt de aanleiding toegelicht. Er wordt aangegeven dat de Edustandaard Architectuurraad een overzicht rond verschillende IAA activiteiten wenst. Er is hiervoor bij de Standaardisatieraad een voorstel voor de oprichting van een werkgroep IAA ingediend. Dit voorstel is geaccepteerd en dit is de eerste bijeenkomst van deze werkgroep. De werkgroep heeft als taak om overeenkomsten, knelpunten en kansen van de verschillende initiatieven te inventariseren. Er wordt opgemerkt dat de nadruk lijkt te liggen op de behoeften vanuit de dienstaanbieder. Het is wenselijk om ook de behoeften vanuit de dienstafnemer in de analyse mee te nemen. Er wordt aangegeven dat het de bedoeling is om beide in de analyse mee te nemen. De dienstafnemer moet een werkbare oplossing geboden worden om toegang te verkrijgen tot online diensten, de dienstaanbieder wil gebruik maken van efficiënte en gestandaardiseerde IAA diensten.

Ook wordt gesteld dat er rekening gehouden moet worden met het kennisniveau en het mogelijke verschil hierin tussen de verschillende onderwijssectoren. Bij de analyse moet er ook gekeken worden of een bepaald initiatief een werkbare oplossing beschrijft, het moet voor alle betrokkenen een werkbare oplossing opleveren.

De scope van de analyse wordt toegelicht. De volgende drie initiatieven vormen de basis bij de analyse:

- Inventarisatie GDI iz eID (Overheid);
- Toekomstperspectief ECK (Onderwijs, leermiddelenketen PO, VO, MBO);
- Inventarisatie SURF (HO).

Daarnaast worden ook het H2M2M traject en de Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO) in de analyse meegenomen. De analyse moet inzichtelijk maken wat wenselijke of onwenselijke aspecten van deze initiatieven zijn, waarbij tevens duidelijk moet worden waar deze elkaar versterken of elkaar tegenspreken. De analyse is er in principe niet op gericht om tot een advies te komen dat los staat van deze initiatieven. Ook zal er in deze fase niet ingegaan worden op de mogelijke impact van de initiatieven of de impact van de in het rapport opgenomen adviezen. Dit zou mogelijk wel onderdeel van een vervolg kunnen zijn.

Er wordt een aanpak voorgesteld waarbij we op basis van use cases inzichtelijk willen maken hoe de initiatieven zich op tot elkaar verhouden. We maken hierbij gebruik van hulpmiddelen die reproduceerbare resultaten opleveren en tevens gebruikt kunnen worden bij toekomstige analyses. Het ruwe bronmateriaal dat de analyse gaat opleveren wordt in een rapport aan de architectuurraad gecommuniceerd. Er wordt tevens een vertaling gemaakt voor een bestuurlijk gremium. De deelnemers stemmen allen in met de voorgestelde aanpak.

2. Een gemeenschappelijke IAA (beeld)taal

De kaders en uitgangspunten voor de analyse worden toegelicht. De kaders worden met name gevormd door een aantal principes die zijn opgenomen in de NORA, ROSA en de Surf-net IAA visie. Voor deze werkgroep zijn met name de principes rond IAA van belang.

Er wordt toegelicht dat voor betrouwbaarheidsniveaus het GDI/eIDAS als referentiekader gehanteerd gaat worden. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de mate van zekerheid aan die over de identiteit van een dienstafnemer gegeven kan worden bij gebruik van zijn/haar authenticatiemiddel. Dit kenmerk is een belangrijk gegeven bij de analyse en bepaald welke middelen/stelsels in een bepaalde use case gebruikt kunnen worden. Voor deze en andere begrippen zullen de definities van het GDI/Uniforme Set van Eisen¹ gebruikt worden. Als definities hierin ontbreken worden die van eHerkenning² gebruikt, of we definiëren deze zelf.

De essentie van een IAA stelsel wordt toegelicht, dit vormt de basis voor de gemeenschappelijk (beeld) taal. Een IAA stelsel levert de dienst aanbieder de nodige informatie om de dienstafnemer te kunnen identificeren en autoriseren en het biedt de dienstafnemer een passend authenticatiemiddel. Om bij toegang deze gegevens te kunnen leveren dienen een aantal gegevens binnen het IAA stelsel geregistreerd te worden. Naast de aspecten die voor toegang en registratie van belang zijn worden er ook een aantal generieke voorzieningen ter ondersteuning van het bedrijfsproces onderkend, zoals bijvoorbeeld het kunnen ondertekenen van een overeenkomst.

3. Aanpak bij inventarisatie van kansen en knelpunten

Er wordt aangegeven dat er naast de basisbegrippen er behoefte is aan een overzicht dat gaat helpen om de verschillende IAA initiatieven in relatie tot verschillende IAA stelsels te duiden. Hiervoor hanteren we een viervlaksmodel. Over de verticale as zijn de publieke en private diensten verdeeld en horizontaal de dienstafnemer die namens zichzelf handelt (burger) of namens een bedrijf (medewerker). Er wordt gevraagd of er een definitie van een publieke dienst is, dit kan namelijk op meerdere manieren geïnterpreteerd worden. Er wordt aangegeven dat dit zeker in de begrippenlijst³ opgenomen gaat worden. Verder is het wel soms wel een grijs gebied of een bepaalde dienst publiek of privaat is. In het viervlaksmodel zijn de verschillende stelsels opgenomen, zoals bijvoorbeeld DigiD, eHerkenning, SURFconext en Entree Federatie. Het is wel een vereenvoudigde weergave welke gedurende het traject verder ontwikkelt zal worden. Dit landschap geeft ons een overzicht, maar het is geen middel om op detailniveau een analyse uit te kunnen voeren. Om dit te kunnen doen wordt het gebruik van IAA patronen voorgesteld. Dit is een verzameling van criteria die een bepaalde context/use case definiëren. Deze patronen met criteria en het IAA landschap gaan ons helpen een reproduceerbaar beeld te geven van observaties, kansen en knelpunten.

4. Afsluiting

Er wordt afgesproken om de volgende keer een aantal use cases te bespreken. De deelnemers gaan voor de volgende keer een use case uitwerken op basis van de besproken criteria. Hiervoor zal aan de deelnemers een template beschikbaar worden gesteld. Dit is tevens een test van de lijst met criteria, waarschijnlijk zal deze nog op punten aangepast moeten worden. Het is verder waarschijnlijk dat er aanvullend (beeld)materiaal nodig is om de use case en observaties te verduidelijken. Wie welke use case uitwerkt is in de actielijst opgenomen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/12/15/uniforme-set-van-eisen>

² <https://afsprakenstelsel.etoegang.nl/display/as/Begrippenlijst>

³ De USvE stelt: "Een dienstverlener is 'publiek' wanneer het een bestuursorgaan in de zin van afdeling 1.1 van de Algemene wet bestuursrecht betreft, maar ook wanneer het andere overheidsorganen alsmede natuurlijke en rechtspersonen, niet zijnde overheidsorganen betreft, die vanwege het uitoefenen van een publieke taak gerechtigd zijn het burgerservicenummer (BSN) te gebruiken."

We verachten in een termijn van vier maanden een rapport op te kunnen leveren aan de architectuurraad en plannen hiervoor een maandelijks overleg in. Voor de volgende twee overleggen zijn twee opties gekozen:

- 1e overleg op 25 oktober van 1400 tot 1600 **OF** op 2 november van 10:00 tot 12:00.
- 2e overleg op 30 november **OF** 6 december van 10:00 tot 12:00

De overleggen zullen plaatsvinden bij SURF in Utrecht.

Naast de presentatie zal er tevens een verslag aan de deelnemers gemaïld worden. Relevant materiaal wordt ook via het internet beschikbaar gesteld. Aanvullende informatie rond de aanleiding is te vinden op

<https://www.edustandaard.nl/oprichting-werkgroep-iaa-inventarisatie/>.

5. Actielijst

#	Omschrijving	Status	Einddatum	Actie-houder	Prio
01	Voor uitwerking use case 4 moet nog bepaald worden wie VO use case inbrengt	Open	Begin oktober	Voorzitter/BES	1
02	Relevant materiaal op internet plaatsen	Open	Begin oktober	BES	1
03	Use case (o.b.v. patroon criteria) studentmobiliteit - de niet bekostigde internationale student (HO)	Open	IAA overleg november	Sir en Roel	2
04	Use case (o.b.v. patroon criteria) toegang studielink - bekostigde student en onderwijsinstellingsmedewerker	Open	IAA overleg november	Tine	2
05	Use case (o.b.v. patroon criteria) studentmobiliteit – binnen en buiten sector (bijv leer- en toetsomgeving & volgsystem, opleiding bij meerdere instellingen/sectoren)	Open	IAA overleg november	Antoinette en Freek	2
06	Use case (o.b.v. patroon criteria) bestellen en gebruik leermiddelen en diensten, met gebruik van Entree/SURFconext. Hierbij is ook afgesproken naar situatie bij VO te kijken. Om de verschillen met MBO inzichtelijk te maken.	Open	IAA overleg november	Jan Bartling	2
07	Use case (o.b.v. patroon criteria) zakelijk portaal, eHerkenning en benodigde gegevens om (fijnmazig) te kunnen autoriseren	Open	IAA overleg november	Frits	2
08	Use case (o.b.v. patroon criteria) toegang tot administratieve en logistieke gegevens (H2M2M)	Open	IAA overleg november	Brian en Erwin	2

BES = Bureau Edustandaard

Grijs = afgehandeld of vervallen